

LIGA OCHRONY PRZYRODY

STATUT

Uchwalony
przez Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów
Ligi Ochrony Przyrody

w dniu 6 października 2012 r.

Warszawa 2012

TEKST JEDNOLITY PO ZMIANACH Z DNIA 9 GRUDNIA 2023 R.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE	3
ROZDZIAŁ II CELE I SPOSOBY DZIAŁANIA	4
ROZDZIAŁ III CZŁONKOWIE LIGI, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI	5
ROZDZIAŁ IV STRUKTURA ORGANIZACYJNA WŁADZ LIGI	7
ROZDZIAŁ V TERENOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE LIGI I ICH WŁADZE	11
ROZDZIAŁ VI PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE LIGI	15
ROZDZIAŁ VII MAJĄTEK I FINANSE ORAZ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA LIGI	16
ROZDZIAŁ VIII ROZWIĄZANIE LIGI	17
ROZDZIAŁ IX POSTANOWIENIA KOŃCOWE	18

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Liga Ochrony Przyrody, zwana dalej Ligą, jest Stowarzyszeniem utworzonym w 1928 roku, działa na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989r. - Prawo o Stowarzyszeniach i niniejszego Statutu. Jest organizacją pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

§ 2

1. Terenem działalności Ligi jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Liga jest Stowarzyszeniem, podlega rejestracji i ma osobowość prawną.
3. Liga jest organizacją otwartą, w jej pracach mogą uczestniczyć wszyscy, którzy są zainteresowani ochroną przyrody.

§ 3

Siedzibą władz naczelnych Ligi jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 4

Liga ma prawo tworzenia jednostek terenowych i innych struktur organizacyjnych.

§ 5

Godłem Ligi jest stylizowany żubr z napisem Liga Ochrony Przyrody.
Nazwa i godło Ligi podlegają ochronie prawnej.

§ 6

Liga może być członkiem organizacji krajowych i międzynarodowych, których cele i zadania są pokrewne lub bliskie zadaniom Ligi.

§ 7

Liga ma prawo używania sztandaru, odznak i pieczęci na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

§ 8

Liga może zawierać porozumienia o współpracy z innymi organizacjami, instytucjami, samorządami w celu realizacji zadań statutowych, w kraju i poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 9

1. Liga opiera się na społecznej pracy członków.
2. Liga do prowadzenia swych spraw może tworzyć biura i zatrudniać pracowników.

ROZDZIAŁ II CELE I SPOSOBY DZIAŁANIA

§ 10

Cele Ligi:

1. Kształtowanie właściwych postaw człowieka, a szczególnie młodzieży i dzieci przez ukazywanie bogactwa, piękna i znaczenia przyrody, budzenie jej umiłowania i poszanowania, szerzenie zrozumienia celów ochrony przyrody i środowiska oraz problemów i zagrożeń.
2. Dbłość o zapewnienie człowiekowi warunków życia w środowisku bezpiecznym dla jego zdrowia.
3. Zabieganie o zachowanie, zrównoważone użytkowanie oraz odnawianie zasobów, tworów i składników przyrody będących dziedzictwem i bogactwem narodowym.
4. Zabieganie o ochronę i odnawianie zasobów środowiska przyrodniczego dla współczesnych i przyszłych pokoleń, w szczególności przez:
 - 1) zachowanie różnorodności biologicznej,
 - 2) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego,
 - 3) stwarzanie warunków do zachowania ciągłości występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
 - 4) ochronę walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień.
5. Kształtowanie opinii publicznej w duchu troski o ochronę przyrody i środowiska przyrodniczego.
6. Upowszechnianie wiedzy o przyrodzie i jej ochronie oraz kształtowanie kultury i etyki ekologicznej.

§ 11

Liga realizuje swe cele poprzez:

1. Działalność nieodpłatną pożytku publicznego polegającą na:
 - 1) podejmowaniu działań o charakterze interwencyjnym, w szczególności współdziałanie w zakresie ujawniania i ścigania przestępstw oraz wykroczeń przeciwko środowisku przyrodniczemu,
 - 2) podejmowaniu działań zmierzających do ograniczania ujemnych skutków naruszania środowiska przyrodniczego, w tym składanie uwag i wniosków w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, bądź uczestniczenie w nim na prawach strony,
 - 3) inicjowaniu i podejmowaniu społecznych przedsięwzięć, pełnieniu roli organizatorskiej w społecznym ruchu na rzecz ochrony przyrody uwzględniającym zasady zrównoważonego rozwoju,
 - 4) popularyzowaniu wśród społeczeństwa, a zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, odpowiedzialnego stosunku do przyrody ojczystej,
 - 5) współdziałaniu z organami państwowymi, w tym administracji rządowej i samorządowej, a w szczególności z komisjami i radami powoływanymi przez nie, w celu wykonywania zadań wchodzących w zakres działania Ligi, w tym zleconych przez te organy,
 - 6) współpracy w realizacji celów Ligi z organizacjami polskimi, zagranicznymi i międzynarodowymi,
 - 7) organizowaniu i prowadzeniu obserwacji przyrodniczych, konkursów, spotkań, wystaw, olimpiad, klubów zainteresowań, akcji społecznie użytecznych, np. zalesianie, zakładanie arboretów i parków.
2. Działalność odpłatną pożytku publicznego polegającą na:
 - 1) prowadzeniu działalności twórczej i informacyjno-promocyjnej mającej na celu wzbudzenie zainteresowania i szacunku do przyrody,

2) prowadzeniu pozaszkolnej edukacji i wychowania skierowanej do wszystkich grup wiekowych w zakresie ochrony przyrody poprzez organizowanie i prowadzenie seminariów, warsztatów edukacyjnych, szkoleń, sympozjów, uniwersytetów wiedzy ekologicznej, konferencji, zielonych szkół,

3) organizowaniu wypoczynku dzieci i młodzieży w formie obozów, kolonii, warsztatów ekologicznych, wycieczek przyrodniczych,

4) organizowaniu zespołów rzeczoznawców w zakresie ochrony przyrody i środowiska,

5) wykonywaniu zadań z zakresu ekologii, ochrony roślin, zwierząt i grzybów oraz dziedzictwa przyrodniczego,

6) propagowaniu walorów krajobrazu, uprawianiu turystyki ekologicznej i promocji zdrowia.

ROZDZIAŁ III CZŁONKOWIE LIGI, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 12

Członkowie Ligi dzielą się na:

1. Członków zwyczajnych.
2. Członków wspierających.
3. Członków honorowych.

§ 13

1. Członkiem zwyczajnym Ligi może być każda osoba fizyczna bez względu na obywatelstwo, która pragnie wnieść swój wkład pracy społecznej w urzeczywistnienie celów i zadań Ligi, zobowiązuje się przestrzegać niniejszy statut i złożyć pisemną deklarację przystąpienia do Ligi oraz opłaci składkę roczną.

2. Członek zwyczajny:

1) mający pełną zdolność do czynności prawnych, niepozbawiony praw publicznych, posiada w Lidze bierne i czynne prawa wyborcze,

2) będący małoletnim w wieku od 16 do 18 lat, posiada w Lidze bierne i czynne prawa wyborcze, jednakże w jej władzach większość muszą stanowić członkowie o pełnej zdolności do czynności prawnych,

3) będący małoletnim w wieku poniżej 16 lat może, za zgodą przedstawicieli ustawowych, należeć do Ligi, jednakże bez prawa korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego do władz Ligi. Jeżeli jednostka organizacyjna Ligi zrzesza wyłącznie członków poniżej 16 lat, mogą oni wybierać i być wybierani do władz tej jednostki Koła/Klubu. Jednostka ta działa pod opieką pełnoletniego członka Ligi, zatwierdzonego przez Zarząd Okręgu.

3. Członka zwyczajnego Ligi przyjmuje i skreśla Zarząd Koła/Klubu/ Zarząd Oddziału lub Okręgu, na podstawie pisemnej deklaracji. Dowodem przynależności do Ligi jest ważna legitymacja członkowska z potwierdzoną opłaconą składką.

§ 14

1. Członkiem wspierającym Ligi może być każda osoba fizyczna bez względu na obywatelstwo oraz osoba prawna krajowa lub zagraniczna, która dla poparcia działalności Ligi złoży pisemną deklarację o przystąpieniu do Ligi, uznaje Statut Ligi, opłaciła składkę roczną lub zadeklarowała pomoc merytoryczną i rzeczową.

2. Przyjęcie i skreślenie członka wspierającego następuje na podstawie:

- 1) decyzji Zarządu Okręgu,
- 2) decyzji Zarządu Głównego, w przypadku zagranicznej osoby prawnej.

§ 15

1. Członkami Honorowymi Ligi mogą być osoby fizyczne szczególnie zasłużone w urzeczywistnianiu celów Ligi.

2. Nadanie godności Członka Honorowego następuje na podstawie uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów na wniosek Zarządu Głównego.

3. Pozbawienie godności Członka Honorowego może nastąpić jedynie w wyniku Uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów na wniosek Głównego Sądu Koleżeńskiego.

4. Członek Honorowy zwolniony jest z obowiązku opłacania składek członkowskich.

§ 16

1. Członek zwyczajny ma prawo :

- 1) wybierać i być wybieranym do władz Ligi z zastrzeżeniem §13 ust. 2 pkt 2 i 3,
- 2) korzystać z pomocy Ligi dla realizacji celów statutowych,
- 3) uczestniczyć w pracach Ligi oraz otrzymywać informacje o jej działalności i korzystać z informacji będącej w jej posiadaniu,
- 4) zgłaszać wnioski i przedstawiać propozycje dotyczące działalności Ligi,
- 5) nosić odznakę organizacyjną Ligi i odznaki honorowe Ligi.

2. Członek wspierający posiada wszystkie prawa pełnoletniego członka zwyczajnego, z wyjątkiem głosu stanowiącego oraz czynnego i biernego prawa wyborczego.

3. Członkowie Honorowi posiadają pełne prawa członkowskie.

§ 17

Do podstawowych obowiązków członków należy:

1. Aktywne uczestniczenie w realizacji celów statutowych Ligi.
2. Przestrzeganie postanowień Statutu, regulaminów i uchwał władz Ligi.
3. Opłacanie składki członkowskiej, z wyjątkiem Członków Honorowych.
4. Przestrzeganie zasad etyki.

§ 18

1. Członkostwo Ligi ustaje na skutek:

- 1) dobrowolnej rezygnacji zgłoszonej na piśmie:
 - a) Zarządowi Koła /Klubu lub Oddziału przez członka zwyczajnego,
 - b) Zarządowi Koła /Klubu, Oddziału lub Okręgu przez członka wspierającego,
- 2) śmierci członka zwyczajnego lub wspierającego, likwidacji członka wspierającego będącego osobą prawną,
- 3) skreślenia z listy członków przez Zarząd Koła/Klubu, Oddziału lub Okręgu, z powodu zalegania z opłatą składki członkowskiej przez okres jednego roku,
- 4) wykluczenia z Ligi na mocy postanowienia Sądu Koleżeńskiego Okręgu z powodu:
 - a) działalności na szkodę Ligi,
 - b) naruszania statutu Ligi,
 - c) nieprzestrzegania uchwał i regulaminów,
 - d) pozbawienia członka praw publicznych prawomocnym wyrokiem sądu.

2. Od decyzji o skreśleniu z listy członków przysługuje odwołanie w ciągu 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, do zarządu bezpośrednio wyższego stopnia.

3. Od decyzji Sądu Koleżeńskiego Okręgu o wykluczeniu z Ligi przysługuje 30-dniowy termin odwołania do Głównego Sądu Koleżeńskiego.

ROZDZIAŁ IV STRUKTURA ORGANIZACYJNA WŁADZ LIGI

§ 19

Naczelnymi władzami Ligi są:

1. Krajowy Zjazd Delegatów.
2. Zarząd Główny.
3. Główna Komisja Kontrolno-Rewizyjna.
4. Główny Sąd Koleżeński.

§ 20

Zasady wyboru władz Ligi są następujące:

1. Wszystkie władze Ligi pochodzą z wyboru.
2. Wybory członków władz Ligi są bezpośrednie w jednostkach liczących do 100 osób.
3. Wybory członków władz Ligi, jeżeli Zjazd nie postanowi inaczej, przeprowadzane są w tajnym głosowaniu, bez ograniczenia liczby kandydatów. Wybór może być przeprowadzony pod usprawiedliwioną i wcześniej zgłoszoną nieobecność kandydata, przy wcześniej wyrażonej pisemnej woli i zgodzie na kandydowanie.
4. W przypadku ustąpienia, wykluczenia lub śmierci członków władz w trakcie kadencji uzupełnienie składu władz następuje przez dokooptowanie członków zwyczajnych, jednak w ilości nie większej niż 1/3.

§ 21

1. Kadencja wszystkich władz Ligi trwa 5 lat, z zastrzeżeniem § 48 ust. 2.
2. Mandat delegatów zachowuje ważność przez okres trwania kadencji władz.
3. Prezes Ligi może pełnić funkcję wielokrotnie, przy czym na trzecią i dalsze kadencje, wybór musi być przeprowadzony w głosowaniu tajnym.

§ 22

1. Do ważności uchwał każdego organu władz Ligi niezbędną jest obecność przynajmniej 50% jego członków z wyjątkiem postanowienia § 23 ust. 5.
2. Uchwały wszystkich władz Ligi zapadają zwykłą większością głosów jeżeli Statut nie stanowi inaczej.
3. Posiedzenia władz Ligi z wyjątkiem Krajowego Zjazdu Delegatów mogą odbywać się za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej pod warunkiem zachowania formy dokumentowej przebiegu posiedzenia i podjętych uchwał.
4. Dopuszcza się głosowanie nad uchwałami w trybie obiegowym oraz internetowym.

§ 23

1. Najwyższą władzą Ligi jest Krajowy Zjazd Delegatów, który odbywa się co pięć lat.

2. Uczestniczą w nim Delegaci wybrani na Zjazdach Okręgów przez członków Ligi posiadających czynne i bierne prawa wyborcze.

3. Okręgi posiadające do 50 pełnoletnich członków zwyczajnych wybierają jednego delegata, dwóch delegatów wybierają okręgi liczące od 51 do 150 pełnoletnich członków zwyczajnych, trzech delegatów wybierają okręgi liczące od 151 do 300 pełnoletnich członków zwyczajnych. Na każde kolejne 300 członków przypada jeden delegat, jednak nie więcej niż dziesięciu delegatów z Okręgu.

4. W Krajowym Zjeździe Delegatów uczestniczą również członkowie ustępujących władz z głosem doradczym.

5. Uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów zapadają w obecności:

- 1) w pierwszym terminie – co najmniej połowy uprawnionych do głosowania członków,
- 2) w drugim terminie, wyznaczonym w tym samym dniu, 30 minut później niż pierwszy termin, bez względu na liczbę osób uprawnionych do głosowania.

§ 24

1. Krajowy Zjazd Delegatów:
 - 1) określa program działania Ligi na następną kadencję,
 - 2) rozpatruje i przyjmuje sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego, Głównej Komisji Kontrolno-Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego,
 - 3) udziela absolutorium Zarządowi Głównemu na wniosek Głównej Komisji Kontrolno-Rewizyjnej,
 - 4) rozpatruje odwołania od Uchwał Zarządu Głównego, orzeczeń Głównego Sądu Koleżeńskiego oraz wniosków i decyzji Głównej Komisji Kontrolno-Rewizyjnej,
 - 5) wybiera w odrębnych głosowaniach Prezesa Ligi, członków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Kontrolno-Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego,
 - 6) uchwała statut lub zmiany w statucie Ligi,
 - 7) nadaje i pozbawia godności Członka Honorowego.
2. Kandydatami do władz Ligi mogą być osoby posiadające czynne i bierne prawa wyborcze.

§ 25

1. Krajowy Zjazd Delegatów może być zwyczajny lub nadzwyczajny.
2. Krajowy Zjazd Delegatów obraduje według uchwalonego przez siebie regulaminu obrad. Zawiadomienia o zwołaniu przesyła się w formie pisemnej, mogą być przesłane delegatom w formie elektronicznej za potwierdzeniem odbioru. Zawiadomienia wysyła się nie później niż 14 dni przed terminem Krajowego Zjazdu Delegatów.
3. Obradami Krajowego Zjazdu Delegatów kieruje Prezydium w składzie: przewodniczący, zastępca przewodniczącego i dwaj sekretarze.
4. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje Zarząd Główny:
 - 1) z własnej inicjatywy,
 - 2) na żądanie Głównej Komisji Kontrolno-Rewizyjnej,
 - 3) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 liczby Zarządów Okręgów.
5. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których został zwołany.

§ 26

1. Zarząd Główny, w okresie między Krajowymi Zjazdami Delegatów, kieruje całokształtem działalności Ligi, a za swoją pracę i działania odpowiada przed Krajowym Zjazdem Delegatów.
2. Zarząd Główny liczy 21 członków, składa się z Prezesa oraz 20 członków bezpośrednio wybranych przez Krajowy Zjazd Delegatów.

3. Zarząd Główny wybiera ze swego grona Prezydium liczące z Prezesem 7 członków, w tym Wiceprezesa, Sekretarza i Skarbnika. W trakcie kadencji, w uzasadnionych przypadkach skład Prezydium może być zmieniony.

4. Do zakresu działania Zarządu Głównego należy:

- 1) zwoływanie Krajowego Zjazdu Delegatów,
- 2) uchwalanie regulaminu wyboru delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów, oraz regulaminów określonych w statucie,
- 3) wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów,
- 4) określanie kierunków działania Ligi,
- 5) reprezentowanie Ligi na zewnątrz,
- 6) uchwalanie rocznego planu finansowego Zarządu Głównego,
- 7) przyjmowanie i zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności Ligi, w tym sprawozdań i bilansów Okręgów,
- 8) składanie wniosków do Zjazdu Krajowego o nadanie godności członka honorowego Ligi, ustanawianie i przyznawanie odznak honorowych i innych form wyróżnień honorowych Ligi,
- 9) powoływanie i rozwiązywanie Okręgów,
- 10) ustalanie zasięgu terytorialnego działalności Okręgów oraz zatwierdzanie siedziby Zarządów Okręgów,
- 11) anulowanie uchwał Zarządów Okręgów, jeśli nie są one zgodne z przepisami prawa, postanowieniami Statutu, uchwałami Krajowego Zjazdu Delegatów i Zarządu Głównego,
- 12) zawieszanie w czynnościach lub odwoływanie Zarządów Okręgów, jeśli ich działalność nie jest zgodna z przepisami prawa, statutem, uchwałami Krajowego Zjazdu Delegatów i Zarządu Głównego i powoływanie Zarządu Tymczasowego Okręgu działającego do czasu wyboru nowego Zarządu przez Zjazd Delegatów Okręgu, nie dłużej niż 6 miesięcy.
- 13) sprawowanie nadzoru nad działalnością Okręgów,
- 14) rozpatrywanie odwołań od decyzji Zarządów Okręgu,
- 15) wyrażanie zgody na uzyskanie przez Okręgi osobowości prawnej,
- 16) organizowanie, prowadzenie i nadzorowanie działalności gospodarczej, w tym także przystępowanie do spółek i fundacji oraz zakładanie takowych,
- 17) ustalanie jednolitych zasad pobierania od członków Ligi składek oraz podziału wpływów z tych składek i innych dochodów oraz składników majątkowych pomiędzy Zarząd Główny i jednostki terenowe Ligi,
- 18) podejmowanie uchwał o przynależności Ligi do krajowych i międzynarodowych organizacji ekologicznych, oraz o współpracy Ligi z centralnymi organami administracji rządowej,
- 19) powoływanie i rozwiązywanie rad, komisji problemowych i innych form organizacyjnych oraz zatwierdzanie ich regulaminów.

5. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się w miarę potrzeby nie rzadziej jednak niż 2 razy w roku.

6. W posiedzeniach Zarządu Głównego mogą brać udział Przewodniczący Głównej Komisji Kontrolno-Rewizyjnej i Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego oraz zaproszeni goście.

7. Zasady i tryb funkcjonowania Zarządu Głównego określa regulamin uchwalony przez Krajowy Zjazd Delegatów.

8. Członkami Zarządu Głównego nie mogą być osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwa umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwa skarbowe.

§ 27

1. Prezydium Zarządu Głównego kieruje pracami Ligi między posiedzeniami Zarządu Głównego, zgodnie z regulaminem uchwalonym przez Krajowy Zjazd Delegatów.

2. Do zakresu działania Prezydium należy:

- 1) organizowanie i nadzorowanie pracy biura ZG LOP,
- 2) wykonywanie uchwał Zarządu Głównego,
- 3) opracowywanie rocznego planu finansowego Zarządu Głównego,
- 4) sprawdzanie sprawozdań oraz bilansów Okręgów,
- 5) opracowywanie rocznego sprawozdania z działalności Ligi,
- 6) przygotowanie rocznego sprawozdania finansowego Ligi (bilansu),
- 7) prowadzenie działalności gospodarczej,
- 8) upoważnianie Zarządów Okręgów do występowania do władz, o których mowa w § 40,
- 9) nadzorowanie działalności Okręgów oraz udzielanie im niezbędnej pomocy i pełnomocnictw ,
- 10) reprezentowanie Ligi na zewnątrz,
- 11) wnioskowanie do organów centralnych o przyznanie odznaczeń państwowych za działalność społeczną.

§ 28

1. Główna Komisja Kontrolno-Rewizyjna (w skrócie GKRR) składa się z 5 członków, w tym przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza wybieranych przez tę Komisję. Do jej zadań należy:

- 1) przeprowadzanie, co najmniej jeden raz do roku, kontroli działalności statutowo-finansowej i gospodarczej Ligi oraz stanu realizacji uchwał,
- 2) składanie sprawozdań Krajowemu Zjazdowi Delegatów wraz z oceną działalności Ligi oraz wnioskiem o udzielenie absolutorium Zarządowi Głównemu,
- 3) na wniosek Zarządu Głównego i Głównego Sądu Koleżeńskiego oraz z własnej inicjatywy przeprowadzanie kontroli Zarządu Okręgu.

2. Członkowie GKRR:

- 1) nie mogą być członkami organu zarządzającego, ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
- 2) nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
- 3) pełnią swe funkcje społecznie z możliwością zwrotu jedynie uzasadnionych kosztów.

3. Szczegółowe zasady działania Głównej Komisji Kontrolno-Rewizyjnej określa regulamin uchwalony przez Krajowy Zjazd Delegatów.

§ 29

1. Główny Sąd Koleżeński /w skrócie GSK/ składa się z 5 członków, w tym przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza wybieranych przez ten Sąd. Do jego zadań należy:

- 1) rozpatrywanie odwołań od orzeczeń Okręgowych Sądów Koleżeńskich;
- 2) orzekanie następujących kar: upomnienia, nagany, zawieszenia w prawach członka Ligi lub pozbawienia prawa pełnienia funkcji we władzach Ligi na okres od 6 miesięcy do 2 lat, wykluczenia z Ligi.

2. Główny Sąd Koleżeński może orzec zawieszenie prawa pełnienia funkcji przez członka Ligi, jeśli toczy się przeciwko niemu postępowanie przed Sądem Koleżeńskim lub sądami powszechnymi.

3. Od orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego przysługuje odwołanie do Krajowego Zjazdu Delegatów.

4. Szczegółowe zasady działania Głównego Sądu Koleżeńskiego określa regulamin uchwalony przez Krajowy Zjazd Delegatów.

§ 30

1. Rada Krajowa Ligi składa się z prezesów Zarządów Okręgowych lub przedstawicieli okręgów, oddelegowanych uchwałą właściwego Zarządu Okręgu.

2. Posiedzenia Rady Krajowej Ligi zwołuje Prezes Ligi z inicjatywy własnej lub na wniosek co najmniej ¼ Zarządów Okręgów Ligi.
3. Przynajmniej raz w roku odbywa się posiedzenie wspólne Rady Krajowej wraz z Zarządem Głównym.
4. Na każdym posiedzeniu Rada Krajowa wybiera przewodniczącego obrad i sekretarza oraz komisję uchwał i wniosków.
5. Rada Krajowa Ligi ma zadania konsultacyjno – opiniodawcze.
6. W posiedzeniu Rady Krajowej Ligi mogą brać udział osoby zaproszone.

ROZDZIAŁ V TERENOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE LIGI I ICH WŁADZE

§ 31

Terenowymi jednostkami Ligi są:

1. Okręg Ligi.
2. Oddział Ligi .

§ 32

Zasady wyboru władz terenowych Ligi są następujące:

1. Wszystkie terenowe władze Ligi pochodzą z wyboru.
2. Wybory członków terenowych władz Ligi są bezpośrednie w jednostkach liczących do 100 osób.
3. Wybory członków terenowych władz Ligi przeprowadzane są w tajnym głosowaniu bez ograniczenia liczby kandydatów jeżeli Zjazd nie postanowi inaczej.
4. W przypadku ustąpienia, wykluczenia lub śmierci członka władz w trakcie kadencji uzupełnienie składu władz następuje przez dokooptowanie członków zwyczajnych , jednak w ilości nie większej niż 1/3.
5. Wybór może być przeprowadzony pod usprawiedliwioną i wcześniej zgłoszoną nieobecność kandydata przy wcześniej wyrażonej pisemnej woli i zgodzie na kandydowanie.

§ 33

1. Kadencja terenowych władz Ligi trwa 5 lat.
2. Prezes Okręgu, Oddziału Ligi może pełnić daną funkcję wielokrotnie, przy czym wybór na trzecią i dalszą kadencję musi być przeprowadzony w głosowaniu tajnym.

§ 34

1. Do ważności obrad każdego organu terenowych władz Ligi niezbędna jest obecność przynajmniej połowy jej członków, z zastrzeżeniem § 23 ust. 5.
2. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów jeżeli Statut nie stanowi inaczej.

§ 35

Okręgi i Oddziały Ligi realizują cele statutowe Ligi na terenie swojego działania.

§ 36

Władzami Okręgu Ligi są:

1. Zjazd Okręgu,
2. Zarząd Okręgu,
3. Komisja Rewizyjna Okręgu,
4. Sąd Koleżeński Okręgu.

§ 37

1. Zarząd Główny powołuje Okręg, jeżeli będzie on obejmował przynajmniej trzy Oddziały.
2. Najwyższą władzą Okręgu jest Zjazd Okręgu, który odbywa się co pięć lat.
3. W Zjeździe Okręgu uczestniczą delegaci wybrani przez członków Ligi posiadających czynne i bierne prawa wyborcze na Zjazdach Oddziałów. Z każdego Oddziału liczącego do 100 członków wybiera się dwóch delegatów. Na każde kolejne pełne 100 członków przypada jeden delegat, jednak nie więcej niż dziesięciu delegatów z Oddziału.
4. Uczestnikami Zjazdu Okręgu są również: Członkowie Honorowi, przedstawiciele Zarządu Głównego, zaproszeni przez Prezesa goście oraz członkowie ustępujących władz Okręgu z głosem doradczym.
5. Termin, miejsce i program Zjazdu Okręgu ustala Zarząd Okręgu. Zawiadomienia w formie pisemnej wysyła się nie później niż 14 dni przed terminem Zjazdu Okręgu, § 25 ust 2 stosuje się odpowiednio.
6. Do podejmowania uchwał przez Zjazd Okręgu ma odpowiednie zastosowanie § 23 ust.5.
7. Nadzwyczajny Zjazd Okręgu zwołuje Zarząd Okręgu:
 - 1) z własnej inicjatywy,
 - 2) na wniosek Zarządu Głównego,
 - 3) na żądanie Komisji Rewizyjnej Okręgu,
 - 4) na pisemny wniosek 1/3 liczby Zarządów Oddziałów danego Okręgu.
8. Nadzwyczajny Zjazd Okręgu obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których został zwołany.

§ 38

1. Zjazd Okręgu, będąc najwyższą władzą Okręgu na terenie jego działania:
 - 1) uchwała program działania Okręgu,
 - 2) rozpatruje i przyjmuje sprawozdania władz Okręgu oraz udziela absolutorium Zarządowi Okręgu na wniosek Komisji Rewizyjnej,
 - 3) rozpatruje odwołania od decyzji pozostałych władz Okręgu,
 - 4) wybiera Prezesa i członków Zarządu Okręgu, Komisję Rewizyjną Okręgu, Sąd Koleżeński Okręgu oraz Delegatów na Krajowy Zjazd,
 - 5) podejmuje inne uchwały, które wymagają decyzji Zjazdu Okręgu.
2. Kandydatami do władz Okręgu mogą być członkowie zwyczajni posiadający pełnię praw wyborczych z zastrzeżeniem § 13 ust. 2 pkt 2 i 3.
3. W uzasadnionych i usprawiedliwionych przypadkach Delegat może być wybrany pod swą nieobecność przy wcześniej złożonej pisemnej deklaracji zgody na kandydowanie i przyjęcie wyboru.

§ 39

1. Zarząd Okręgu kieruje działalnością Ligi na swoim terenie zgodnie z uchwałami władz nadrzędnych i własnym programem działania.
2. Zarząd Okręgu składa się z Prezesa, i 4-8 członków wybranych przez Zjazd Okręgu.
3. Na wniosek Prezesa, Zarząd Okręgu może wybrać ze swego grona Prezydium w składzie od 3-5 członków.
4. Posiedzenia Zarząd Okręgu odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku.

5. W posiedzeniach Zarządu Okręgu mogą brać udział Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Okręgu i Okręgowego Sądu Koleżeńskiego. Przynajmniej raz w roku powinno odbyć się posiedzenie Zarządu Okręgu z udziałem Prezesów Oddziałów.

§ 40

1. Do zakresu działania Zarządu Okręgu należy:

- 1) realizacja uchwał władz Ligi,
 - 2) określenie szczegółowych kierunków działania,
 - 3) uchwalanie budżetu i zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego,
 - 4) reprezentowanie Okręgu na zewnątrz,
 - 5) zarządzanie majątkiem Ligi w ramach posiadanych pełnomocnictw i ponoszenie odpowiedzialności za prawidłowe nim gospodarowanie,
 - 6) zaciąganie zobowiązań finansowych w ramach posiadanych środków i upoważnień,
 - 7) przyjmowanie członków zwyczajnych i wspierających oraz ich skreślanie z powodu naruszania zasad określonych w § 18,
 - 8) uchwalanie wniosków o rozwiązanie Okręgu,
 - 9) powoływanie i rozwiązywanie Oddziałów,
 - 10) ustalanie zasięgu terytorialnego działalności Oddziałów oraz miejsca i siedziby Zarządów Oddziałów,
 - 11) współdziałanie z terenowymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz z organizacjami działającymi na terenie Okręgu,
 - 12) zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych Zjazdów Delegatów Okręgu,
 - 13) składanie sprawozdań ze swej działalności na Zjeździe Delegatów Okręgu,
 - 14) zgłaszanie do Zarządu Głównego wniosków o nadanie godności Członka Honorowego Ligi,
 - 15) zgłaszanie do Prezydium Zarządu Głównego wniosków o wystąpienie do władz centralnych o przyznawanie odznaczeń państwowych i innych odznak i wyróżnień za społeczną działalność,
 - 16) występowanie z wnioskami do terenowych organów administracji rządowej i samorządowej o przyznanie odznaczeń państwowych oraz innych odznak i wyróżnień za działalność społeczną,
 - 17) powoływanie i rozwiązywanie komisji problemowych oraz innych form organizacyjnych przydatnych do wykonywania działalności statutowej Okręgu.
2. Prezydium kieruje bieżącą pracą Zarządu Okręgu, realizuje uchwały i program oraz inne zadania zlecone przez Zarząd i Zjazd Delegatów Okręgu.
3. Szczegółowy tryb i zasady działania Zarządów Okręgów i ich Prezydiów określają regulaminy uchwalone Zjazdem Okręgu.

§ 41

1. Wszelkie wystąpienia i pisma kierowane przez jednostki terenowe i ich komisje do władz centralnych, Prezydenta, Parlamentu i Rządu kierowane są za pośrednictwem Prezydium Zarządu Głównego.
2. W uzasadnionych przypadkach Prezydium Zarządu Głównego upoważnia Zarząd Okręgu lub Oddziału do działania w swoim imieniu.

§ 42

1. Komisja Rewizyjna Okręgu składa się z 3 członków w tym Przewodniczącego i sekretarza wybranych przez tę Komisję.
2. Przepisy § 28 stosuje się odpowiednio.

§ 43

1. Sąd Koleżeński Okręgu składa się z 3 członków w tym Przewodniczącego, sekretarza wybranych przez ten Sąd.
2. Sąd Koleżeński Okręgu orzeka w pierwszej instancji.
3. Od orzeczenia Sądu Koleżeńskiego Okręgu przysługuje odwołanie do Głównego Sądu Koleżeńskiego.
4. Sąd Koleżeński Okręgu rozpatruje sprawy o wykluczenie z Ligi z powodów, o których mowa w § 18 ust.1 pkt 4.
5. Sąd Koleżeński Okręgu orzeka kary upomnienia i nagany.

§ 44

1. Oddział będący jednostką organizacyjną Ligi na danym terenie powołuje Zarząd Okręgu z tym, że Oddział powinien obejmować przynajmniej pięć kół.
2. Władzami Oddziału jest: Zjazd Oddziału, Zarząd Oddziału w składzie 3 – 5 członków i Komisja Rewizyjna Oddziału w składzie 3 członków.
3. W Zjeździe Oddziału uczestniczą delegaci wybrani przez członków kół, przy czym 1 delegat przypada na każde pełne 8 członków, jednak nie więcej niż 3 delegatów z koła.
4. Oddziały działają na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez Zarząd Okręgu.
5. Do kompetencji Zjazdu Oddziału należy:
 - 1) uchwalanie programu działania Oddziału,
 - 2) rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań władz Oddziału oraz udzielanie absolutorium Zarządowi Oddziału,
 - 3) rozpatrywanie odwołań od decyzji pozostałych władz Oddziału,
 - 4) wybór Prezesa i członków Zarządu Oddziału oraz Komisji Rewizyjnej,
 - 5) podejmowanie innych uchwał w ramach działalności Oddziału.
6. Do podejmowania uchwał Zjazdu Oddziału ma odpowiednie zastosowanie § 23 ust.5.
7. Do kompetencji Zarządu Oddziału należy:
 - 1) realizacja uchwał władz nadrzędnych Ligi,
 - 2) przyjmowanie członków zwyczajnych oraz ich skreślenie z powodu naruszenia zasad określonych w § 18 ust. 1 pkt 3,
 - 3) zwoływanie Zjazdów Oddziału, w trybie i formie określonej odpowiednio § 37 ust. 5,
 - 4) składanie sprawozdań ze swej działalności na Zjeździe Oddziału,
 - 5) reprezentowanie Oddziału na zewnątrz.
8. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej Oddziału należy:
 - 1) przeprowadzanie kontroli działalności Oddziału przynajmniej raz na rok,
 - 2) składanie sprawozdań Zjazdowi Oddziału wraz z oceną działalności Oddziału i z wnioskiem o udzielenie absolutorium Zarządowi Oddziału.
9. Do władz Oddziału mają zastosowanie postanowienia Statutu zawarte w § 37 ust 4-8; § 39 ust. 1, 4; § 42.

ROZDZIAŁ VI PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE LIGI

§ 45

Podstawowymi jednostkami Ligi są:

1. Przedszkolne, Szkolne Koło/Skolny Klub Ligi
2. Koło /Klub Ligi.

§ 46

1. Przedszkolne Koło, Szkolne Koło/Skolny Klub Ligi jest podstawową jednostką organizacyjną w przedszkolach i szkołach, w której członkowie realizują cele i zadania Ligi, mogą one być tworzone za zgodą władz szkolnych.
2. Opiekę nad działalnością Przedszkolnego, Szkolnego Koła/Skolnego Klubu sprawuje opiekun - członek Ligi, wyłoniony z grona pedagogicznego.

§ 47

1. Koło/Klub Ligi jest podstawową jednostką organizacyjną Ligi, w której członkowie realizują cele i zadania Ligi na terenie swojego działania.
2. Koło/Klub Ligi powinno liczyć co najmniej osiem osób i może być organizowane w każdym środowisku (w miejscu zamieszkania, pracy, nauki itp.).
3. Koło Ligi składa informacje o swojej działalności we właściwym Zarządzie Oddziału.

§ 48

1. Władze jednostek podstawowych Ligi są następujące:
 - 1) w przypadku jednostek liczących do 100 członków – Walne Zgromadzenie Członków,
 - 2) Zarządy Szkolnych Kół/Skolnych Klubów składają się z 3 członków- Przewodniczącego, Sekretarza, Skarbnika,
 - 3) Zarządy Kół składają się z trzech członków – Przewodniczącego, Sekretarza i Skarbnika.
2. Kadencja podstawowych jednostek Ligi trwa pięć lat - dla kół członków dorosłych, oraz dwa lata - dla kół przedszkolnych, szkolnych i szkolnych klubów.

ROZDZIAŁ VII MAJĄTEK I FINANSE ORAZ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA LIGI

§ 49

1. Majątek Ligi stanowią:
 - 1) rzeczowy majątek trwały (grunty, budynki i budowle, urządzenia techniczne i maszyny, środki transportu, rozpoczęte inwestycje),
 - 2) finansowy majątek trwały (udziały i akcje, papiery wartościowe, udzielone pożyczki jednostkom Ligi, należności),
 - 3) majątek obrotowy (zapasy, materiały, należności i roszczenia).
2. Majątek i fundusze Ligi mogą być przeznaczone na realizację celów statutowych jak również na potrzeby organizacyjne.
3. Majątek Ligi powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dotacji, subwencji, sponsoringu, dochodów z majątku Ligi oraz ofiarności publicznej, dochodów z rzeczowego majątku trwałego, dochodów z obligacji, akcji i innych papierów wartościowych, dochodów z kapitału ulokowanego w banku, dochodów z imprez i zbiórek, dochodów z działalności gospodarczej.
4. Liga może otrzymywać dotacje wg zasad określonych w odrębnych przepisach.

5. Liga może przyjmować tylko takie dotacje, darowizny, spadki i zapisy, które nie naruszają jej niezależności i samodzielności oraz dobrego imienia.
6. Okręgi Ligi, posiadające osobowość prawną mogą prowadzić działalność gospodarczą celem uzyskania środków do realizacji zadań statutowych zgodnie z decyzją Prezydium Zarządu Głównego.
7. Działalność gospodarcza Ligi powinna być zgodna z powszechnie obowiązującymi przepisami.
8. Działalność finansowa Zarządu Głównego i Okręgów, które mają osobowość prawną odbywa się zgodnie z regulaminem finansowym zatwierdzonym przez Zarząd Główny.
9. Do nabywania, zbywania i obciążania majątku Ligi oraz do przekazywania części majątku Ligi Okręgom, Oddziałom Ligi upoważniony jest Zarząd Główny.
10. Majątek ruchomy i nieruchomy może być przekazany w użytkowanie Okręgom i Oddziałom bez prawa ich zbywania poza struktury Ligi.
11. Liga nie odpowiada za zobowiązania Okręgów posiadających osobowość prawną, a Okręgi nie odpowiadają za zobowiązania Ligi, chyba że co innego wynika z dokonanych czynności prawnych.
12. Dochody z działalności gospodarczej Ligi służą wyłącznie realizacji celów statutowych i nie mogą być przeznaczone dla jej członków.
13. Liga prowadzi działalność gospodarczą wyłącznie jako dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego.

§ 50

Składki członkowskie są ustalane w wysokości określonej przez Zarząd Główny. Stanowią one dochód Okręgów oraz Zarządu Głównego w proporcjach uchwalonych przez Zarząd Główny.

§ 51

1. Do zawierania umów, udzielania pełnomocnictw i składania oświadczeń woli we wszystkich sprawach, w tym majątkowych Ligi wymagane są podpisy dwóch członków Prezydium Zarządu Głównego w tym Prezesa lub Wiceprezesa.
2. Do przyjmowania poszczególnych składników majątkowych wymagany jest podpis dwóch osób – Prezesa i członka Prezydium.
3. Postanowienia zawarte w ust. 1 i 2 dotyczą Okręgów posiadających osobowość prawną, z zastrzeżeniem § 49 ust. 9.

§ 52

Zabrania się:

1. Udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Ligi w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy Ligi pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej "osobami bliskimi".
2. Przekazywania majątku Ligi na rzecz jej członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach.
3. Wykorzystywania majątku Ligi na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego.

4. Zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie Ligi, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

**ROZDZIAŁ VIII
ZMIANA STATUTU,
ROZWIĄZANIE LIGI**

§ 53

1. Zmiana statutu, rozwiązanie Ligi wymaga uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów powziętej większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby delegatów.
2. W razie podjęcia uchwały o rozwiązaniu Ligi Krajowy Zjazd Delegatów powołuje jednocześnie Komisję Likwidacyjną oraz podejmuje Uchwałę o przeznaczeniu majątku Ligi.

**ROZDZIAŁ IX
POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

§ 54

Niniejszy Statut wchodzi w życie po zarejestrowaniu przez właściwy Sąd w Warszawie.

Warszawa 6 października 2012 r.